

Àãóöëãà

1. Судалгааны гол агуулга, зорилго	.....	..3
2. Нэр томъёоны товч тайлбар, тодорхойлолт	.....	..4
3. Хүн ам, өрхийн байршил	.....	..5
4. Хүн амын жилийн дундаж өсөлтийн хувь, хүн амын суварга	.....	..6
5. Өрхийн тоо	.....	..7
6. Хүн амын шилжилт хөдөлгөөн	.....	..8
7. Хүн амын тоо, хүйсээр	.....	..9
8. Хүн амын дундаж наслалт	.....	..9
9. Хөдөлмөрийн насны 1000 хүн амд ноогдох хүүхэд, өндөр настай хүний тоо	.....	..10
10.Төрөлт,нас баралт, сумаар	.....	..11
11. Хүн ам зүйн ачаалал	.....	..12
12. Аймгийн хүн ам зүйн үзүүлэлтүүд	.....	..13
13. Гэрлэлт, цуцлалт	.....	..14
14. Нийгмийн зарим үзүүлэлтүүд	.....	..14
15. Хүн ам,өрхийн бүртгэлийн мэдээллийн сан	.....	..16-17
16. Дүгнэлт	.....	..19-20

**Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга,
нэгдсэн үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга, үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга**

1996 онд үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга.

Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга.

Улсын нийгэм эдийн засгийн хөгжил нь тухайн орны хүн ам зүйн бодлогоо хэрхэн боловсруулж, яаж хэрэгжүүлэхээс шууд шалтгаална.

Үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга. Оржигчид үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга.

Í ýð õî ì ù, î í ù õî á÷ òàééáàð, òî äî ðõî ééî èò:

Ñóóðéí òḷí àì . Óòòàéí çàñàã çàðèðḷàáí ù í ýḗæä 183 õî í î ã áóð ó 6 ñàðàñ äýýø òòḗòààḷàð ì ðø èí ñóóæáàéḷà òḷí àì ù ä òàððóéäàä

° ðõ. Í ýḗ ì ðî í áàéðàí ä òàì ò àì üäàðḷàä í ýḗäí ýè ò° ñ° äòýé, òḷí ñ, àì üäðàèù í áàä çàòùí áóñàä õýðýḗýḗýḗ òàì òðàí òàì ḷààḗí ýḗ áóð ó õýñýá áḷéýḗ òḷí ḷḷñèéä° ðõ ḗý ý. ° ðòèéí ḷè ḷḷä í ù õî ì ðî í äî òðàä ò° ðèèéí áí èí í ḗð áḷèèéí òàì ààðàèòàè ýñḗýè òàì ààðàèḗḷé áàéæáí èí í .

° ðõ õî éäí ééñí í ýì ýḗòýé÷ḷḷä. Í ° ðõ ðḗḷé, ° ðõ õî éä ééí í àì üäàð÷ áàéḷàà ýì ýḗòýé÷ḷḷäèéä òḷí òýáòýé ýñýòèéä òàðḷàéçàòḗḷéḗýḗð òàì ðóóéí à.

Õî õù í òḷí àì ä. Óèààí áààòàð õî ò, àéí ḷèéí ° ä, õî ñḗ í ä ì ðø èí ñóóḷà òḷí àì ù ä òàì ðóóéí à.

Õ° ä° æéí òḷí àì ä. Ñòí ù í ° ä, õ° ä° í òààḷ àì üäàð÷ áàéḷàà òḷí àì ù ä òàì ðóóéí à.

Áḷòýí áà òḗḗñ ° í ÷èí òḷḷòḗýä. Ýòýḗ ýò í ù õî , óèàà í àñ áàðñàí òḷḷòḗèéä áḷòýí ° í ÷èí ä, ýòýḗ ýò õî , ðù í àèù í ýḗí ù í àñ áàðñàí òḷḷòḗèéä òḗḗñ ° í ÷èí ä òî ì õî í .

Õ° ð° òḷḷèéí òḷḷèéí òàðüòàà. Ýí ý í ù ò° ðñ° í ýðýḗòýé òḷḷòḗèéí òî ì ä ò° ðñ° í ýì ýḗòýé òḷḷòḗèéí òî ì ä òàðüòóóèñàí òàðüòàà ðì .

Õ° ð° èòèéí áð° í òèé èí ýò ò èòáí ò. Ýí ý í ù 1000 òḷí àì òóòàì ä í î ñḗí ò òóòàéí ḷèä ò° ðñ° í àì üä òḷḷòḗèéí òî ì ä èèýðòèèéäýḗ á° ð° ä òḷḷí èéä òî ì õî òáí ì àì üä ò° ðñ° í òḷḷòḗèéí òî ì ä òóòàéí ḷèèèéí äóí áàæ òḷí àì ä òàðüòóóèæ 1000-ààð ḷðæḷèäýḗ

Õ° ð° èòèéí òñḗḗé èí ýò ò èòáí ò. Ýí ý í ù í ° ðñ° í ḷðæḷèéí í àñ(15-49)-í ù 1000 ýì ýḗòýé÷ḷḷäýḗ í î ñḗí ò àì üä ò° ðñ° èòèéí òî ì ä èèýðòèèéäýḗ ḷḷḷéýèò ðì .

Õ° ð° èòèéí í èééáýð èí ýò ò èòáí ò. Ýí ý í ù í ýḗ ýì ýḗòýé í ° ðñ° í ḷðæḷèéí í àñ (15-49)-í ù òàà òóðø èä ò° ðḷḷéýò í èèò òḷḷòḗèéí òî ì .

Í àñ áàðḷàèòù í òḷḷèéí òàðüòàà. Ýí ý í ù í àñ áàðñàí ýðýḗòýé òḷí èé òî ì ä í àñ áàðñàí ýì ýḗòýé òḷí èé òî ì ä òàðüòóóèñàí òàðüòàà ðì .

Í àñ áàðḷàèòù í áð° í òèé èí ýò ò èòáí ò. Ýí ý í ù 1000 òḷí àì òóòàì ä í î ñḗí ò òóòàéí ḷèä í àñ áàðñàí òḷí èé òî ì ä èèýðòèèéäýḗ á° ð° ä òḷḷí èéä òî ì õî òáí ì í àñ áàðñàí òḷí èé òî ì ä òóòàéí ḷèèèéí äóí áàæ òḷí àì ä òàðüòóóèæ 1000-ààð ḷðæḷèäýḗ

Áýðéýèò. Óòòàéí í òàà äýḗñḗðèéí çàñàã çàðèðḷàáí ù í ýḗæä ḗð áḷé áí èñí í í áḷðòḗḷèñýí òḷí ḷḷñèéäḗýðèýñýí ä òî ì õî í .

Õóóèèèò. Áýðéýèòýý çí òèð ø àòí ù ø ḷḷòýýð òóóèòóóæ òóóèèèòàà áḷðòḗḷèñýí áí è ḗð áḷéýý òóòàèñàí ä òî ì õî í .

ᠤᠰᠢᠨ ᠠᠨᠢ, ᠠᠨᠨᠡᠭᠡᠢ ᠠᠨᠠᠭᠤᠳᠤᠰᠡᠭᠡ

ᠮᠣᠵᠢᠨ ᠶᠠᠵᠤ 1. ᠮᠣᠵᠢ ᠠᠨᠢ, ᠠᠨᠨᠡᠭᠡᠢ ᠠᠨᠠᠭᠤᠳᠤᠰᠡᠭᠡ, ᠨᠢᠠᠳᠤ ᠠᠨᠠᠳᠤ

Сумын нэр	ХҮН АМ						ӨРХИЙН ТОО					
	2009		2010		2011		2009		2010		2011	
	Аймаг, сумын төв	хөдөө	Аймаг, сумын төв	хөдөө	Аймаг, сумын төв	хөдөө	Аймаг, сумын төв	хөдөө	Аймаг, сумын төв	хөдөө	Аймаг, сумын төв	хөдөө
Ас	538	1 268	666	1 132	623	1 134	158	326	193	284	187	292
Бд	1 169	3 399	1 214	3 377	1 328	3 277	316	867	335	884	374	864
Да	639	2 214	607	2 276	787	2 059	199	599	191	617	238	554
Мх	1 189	3 024	1 184	3 030	1 215	3 076	328	872	331	884	340	890
На	336	1 141	345	1 148	366	1 160	100	304	103	308	111	313
Он	1 261	2 385	1 229	2 369	1 225	2 383	345	624	345	617	354	625
Сү	631	2 566	638	2 506	643	2 503	177	703	176	693	178	697
Тш	610	2 420	630	2 431	634	2 408	173	650	175	667	180	677
Уб	766	2 117	755	2 111	741	2 086	217	574	210	582	219	579
Ха	566	1 032	581	1 019	592	991	160	281	166	278	169	277
Эц	2 813	3 626	2 889	3 594	2 916	3 558	754	901	781	909	798	924
Тц	1 106	1 298	1 070	1 317	1 055	1 331	339	388	329	396	332	405
Бу	13 859	2 390	14 297	2 437	14 755	2 282	4 141	695	4 317	715	4 520	670
Дүн	25 483	28 880	26 105	28 747	26 880	28 248	7 407	7 784	7 652	7 834	8 000	7 767

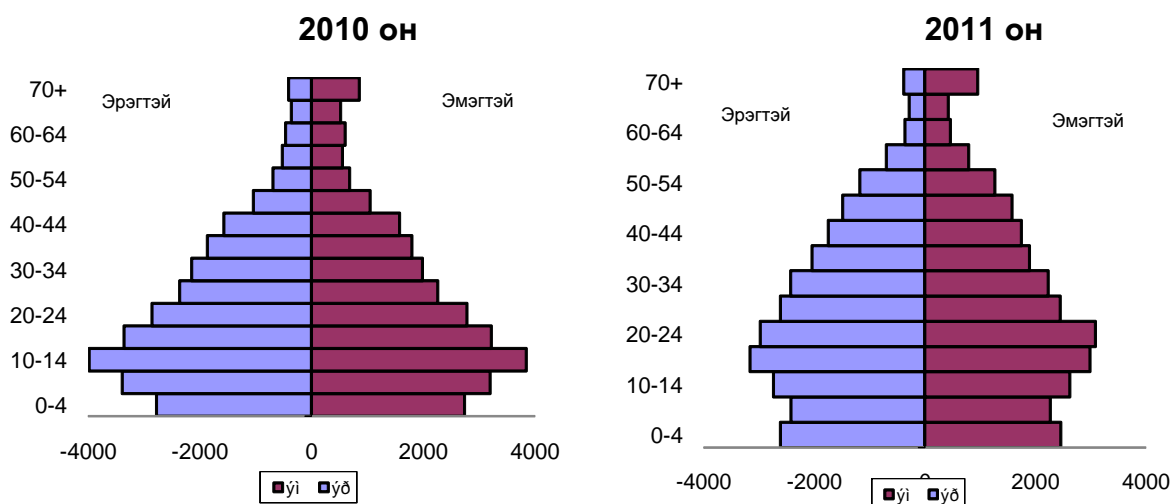
Агуйн хөдөөний нийтэд 2011 онд 55.1 хувийг эзэлж, 276 өрх 0.5 хувийг эзэлж байна. 2011 онд 51.2 хувийг эзэлж, 28.2 хувийг эзэлж байна. Өрхийн төлөв байдал нь өөрчлөгдөж, 2000-2011 онд 15.8 хувийг эзэлж, 50.7 хувийг эзэлж байна. 2000-2011 онд 49.3 хувийг эзэлж, 2000-2006 онд 6.8 хувийг эзэлж, 1.1 хувийг эзэлж, 4-р оронд байж байна. 2011 онд 14.9 хувийг эзэлж, 2010 онд 1.5 хувийг эзэлж байна. Жилийн 4-н улиралд малаа малладаг малчдын тоо жилээс жилд буурч байна.

Суртгал 1. Хүн амын тоо, дундаж өсөлтийн хувь, 2005-2011 он

Аймгийн хүн амын жилийн дундаж өсөлт 2005 онд -2.2 хувь байсан ба түүнээс хойш аажмаар өсч, 2011 оны эцсээр 55.1 мян.хүн амтай болсон нь 2010 оныхоос 276 хүнээр буюу 0.5 хувиар өссөн байна. Аймгийн хүн ам 2005-2011 оны хооронд жилд дунджаар 4.5 хувиар өссөн байна.

Суртгал 2. Хүн амын насны бүтэц, 2010, 2011 он

Хүн амыг насны бүлгээр, хүйсээр, ингэхдээ хүн амын нас, хүйсийн суваргыг зурах сонгодог зарчмын дагуу эрэгтэйчүүдийг зүүн талд нь, эмэгтэйчүүдийг баруун талд нь, насыг доороос дээш өгсөх байдлаар дүрслэн 2010, 2011 оны байдлаар харуулсан болно.

Хүн амын тоо хэмжээний өсөлтийг жилээр харьцуулж харах, түүнчлэн нас, хүйсийн бүтэц нэг хэвийн биш байгаа эсэхийг хараад шууд мэдэхэд ойлгомжтой, тохиромжтой байх үүднээс суваргыг бодит тоогоор (хувийн

жингээр биш) зурсан. Хүн амын нас, хүйсийн суваргууд нь ерөнхийдөө аажмаар өсөх хандлагатай байна. (Зураг 2)

Өгөгжлийн үзүүлэлт 2. а 2003-2011

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Хүн амын тоо	54 585	53 935	52 768	52 431	52 543	53 785	54 363	54 852	55 128
Өрхийн тоо	13 316	13 224	13 339	13 484	13 753	14 620	15 191	15 486	15 767
Нэг өрхөд ноогдох хүний тоо	4.1	4.1	4.0	3.9	3.8	3.7	3.6	3.5	3.5

2003 оны байдлаар нэг өрхөд ноогдох хүн амын тоо дунджаар 4.1 байсан бол 2011 оны байдлаар 3.5 болж буурсан байна. Өрхийн тоо өмнөх оныхоос 0.5 хувиар өссөн байна. Өрхийн тоог Зураг 3-д харуулав.

Зураг 3. Өрхийн тоо 2003-2011

Хүснэгт 4. Хүн амын тоо, хүйсээр, сумаар

сумд	Байнга хүн ам	Үүнээс:		Хүйсийн харьцаа	Дүнд эзлэх хувь	
		эрэгтэй	эмэгтэй		эрэгтэй	эмэгтэй
Ас	1 757	880	877	100.3	50.1	49.9
Бд	4 605	2 299	2 306	99.7	49.9	50.1
Да	2 846	1 426	1 420	100.4	50.1	49.9
Мх	4 291	2 161	2 130	101.5	50.4	49.6
На	1 526	764	762	100.3	50.1	49.9
Он	3 608	1 823	1 785	102.1	50.5	49.5
Сү	3 146	1 600	1 546	103.5	50.9	49.1
Тш	3 042	1 549	1 493	103.8	50.9	49.1
Уб	2 827	1 437	1 390	103.4	50.8	49.2
Ха	1 583	785	798	98.4	49.6	50.4
Эц	6 474	3 316	3 158	105.0	51.2	48.8
Тц	2 386	1 179	1 207	97.7	49.4	50.6
Бу	17 037	8 400	8 637	97.3	49.3	50.7
Дүн	55 128	27 619	27 509	100.4	50.1	49.9

Нийт хүн амын 50.1 хувь нь эрэгтэйчүүд, 49.9 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. Хувийн жингээр эрэгтэй, эмэгтэйчүүд адилхан байна. 100 эмэгтэй тутамд ногдож буй эрэгтэйчүүдийн тоогоор илэрхийлэгддэг хүйсийн харьцаа $\frac{100}{100.4} = 99.6$ байна. 2011 онд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жин өсөх хандлагатай байгааг харуулж байгаа юм. 2011 онд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жин өсөх хандлагатай байгааг харуулж байгаа юм. 2011 онд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жин өсөх хандлагатай байгааг харуулж байгаа юм.

Төгрөг 5. 2007-2011 онуудад төрийн өргөөний өсөлт

	2007	2008	2009	2010	2011
Улсын дундаж Үүнээс:	66.54	67.23	67.96	68.05	68.32
эрэгтэй	63.13	63.69	64.33	64.93	64.68
эмэгтэй	70.23	70.98	71.79	72.26	73.76
Сүхбаатар	67.31	68.03	68.79	68.85	70.01

2007 онд төрийн өргөөний өсөлт 2.7 хувь байсан бол 2011 онд 4.0 хувь өсөжээ. 2011 онд төрийн өргөөний өсөлт 70.01 хувь байсан бол 2007 онд 67.31 хувь байсан байна. Эрэгтэйчүүдийн нас барах магадлал эмэгтэйчүүдээс их байдаг учир нас ахих тусам хүйсний харьцаа буурч байдаг.

Дундаж наслалт эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс 9.08 насаар илүү байгаа нь мөн адил хүйсний харьцаанд нөлөөлж байдаг,

Өзгөц 6. Өрхийн үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга 2011
Өрхийн үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга 2011

Сумд	Хөд-ийн насны хүн ам	Хүүхэд	Өндөр настан	Бүгд	Хөдөл/насны 1000 хүнд ноогдох		
					Хүүхэд	өндөр настан	Бүгд
Ас	1 195	469	93	562	392	78	470
Бд	3 002	1 362	241	1 603	454	80	534
Да	1 885	809	152	961	429	81	510
Мх	2 767	1 278	246	1 524	462	89	551
На	1 065	381	80	461	358	75	433
Он	2 352	1 077	179	1 256	458	76	534
Сү	2 094	921	131	1 052	440	63	502
Тш	1 964	916	162	1 078	466	82	549
Уб	1 923	760	144	904	395	75	470
Ха	1 083	404	96	500	373	89	462
Эц	4 207	2 040	227	2 267	485	54	539
Тц	1 611	641	134	775	398	83	481
Бу	11 638	4 368	1 031	5 399	375	89	464
Дүн	36 786	15 426	2 916	18 342	419	79	499

Өрхийн үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга 2011
 Өрхийн үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга 2011
 Өрхийн үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга 2011
 Өрхийн үндсэн үзүүлэлтийн төлөв байдлын танилцуулга 2011

2007 онд аймгийн хөдөлмөрийн насны 100 хүнд 51 өсөж байсан нь аажмаар буурч 2011 онд 49 өсөж байсан байна.

Төрийн үзүүлэлт 9. Ажилгүйдлийн үзүүлэлт 2007-2011 онд

Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	2007	2008	2009	2010	2011	$\frac{2011}{2010}$	%
Хүн амын тоо	тоо	52 543	53 785	54 363	54 852	55 128		100.5
Төрсөн хүүхэд: Бүгд	тоо	1 122	1 131	1 253	1 218	1 494		122.7
Нас барсан: Бүгд	тоо	334	336	314	350	478		136.6
1000 хүнд ноогдох төрөлт	коэф	21	21	23	22	27		121.6
1000 хүнд ноогдох нас баралт	коэф	6.6	6.2	5.8	6.7	8.7		129.4
Цэвэр өсөлт 1000 хүнд ноогдох	коэф	14	15	17	15	18		122.2
15-49 насны эмэгтэй	тоо	15 497	15 890	15 955	15 913	15 869		99.7
5 хүртэлх насны хүүхдийн тоо	тоо	5 475	5 575	5 957	6 277	6 832		108.8
Хүүхэд эмэгтэйчүүдийн харьцаа	тоо	353	351	373	394	431		109.1
Гэрлэлт	тоо	877	624	626	239	301		125.9
Цуцлалт	тоо	12	18	25	20	33		165.0
Эдийн засгийн идэвхитэй хүн ам	мян.хүн	25 432	23 465	25 341	27 207	24 674		90.7
Ажиллагсадын тоо	мян.хүн	24 752	22 769	24 300	26 300	23 624		89.8
Ажилгүйчүүд: Бүгд	тоо	680	696	1 041	907	1 050		115.8

2003 онд 1000 хүнд 13.3 өсөж байсан нь аажмаар буурч 2011 онд 10.3 өсөж байсан байна.

2011 онд 1494 өсөж байсан нь 2010 онд 22.7 өсөж байсан байна. 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн харьцаа 2011 онд 109.1 өсөж байсан байна.

2011 онд 301 өсөж байсан нь 2007 онд 65.7 өсөж байсан байна, 2008 онд 51.8 өсөж байсан байна, 2009 онд 51.9 өсөж байсан байна, 2010 онд 25.9 өсөж байсан байна. 2006 онд 10.3 өсөж байсан байна. Үүнийг бууруулах үүднээс 2006 онд 10.3 өсөж байсан байна.

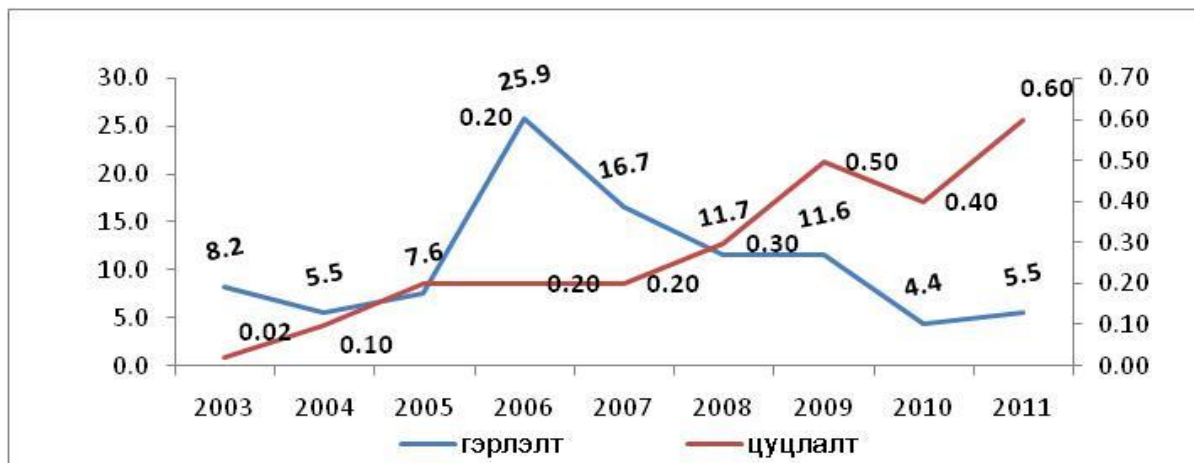
2011 онд 30 өсөж байсан нь 2010 онд 13-аас өсөж байсан байна.

ᠮᠣᠩᠭᠡᠨ ᠠᠮ, ᠶ᠋ᠢᠨ ᠶ᠋ᠢᠨ ᠵᠢᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠢᠶᠢᠨ ᠲᠡᠯᠡᠪ ᠪᠠᠶᠳᠡᠯᠢᠨ ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭ 2011

ᠮᠣᠩᠭᠡᠨ ᠠᠮ, ᠶ᠋ᠢᠨ ᠶ᠋ᠢᠨ ᠵᠢᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠢᠶᠢᠨ ᠲᠡᠯᠡᠪ ᠪᠠᠶᠳᠡᠯᠢᠨ ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭ 2011

ᠮᠣᠩᠭᠡᠨ ᠠᠮ, ᠶ᠋ᠢᠨ ᠶ᠋ᠢᠨ ᠵᠢᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠢᠶᠢᠨ ᠲᠡᠯᠡᠪ ᠪᠠᠶᠳᠡᠯᠢᠨ ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭ 2011

ᠴᠣᠳᠠᠭ 5. ᠠᠵᠣᠳᠤᠶᠡᠳ, ᠶᠣᠳᠡᠭᠡᠳ (1000 ᠲᠤᠵᠢ ᠠ ᠶᠢᠨ ᠶᠢᠨ ᠶᠢᠨ), 2003-2011

ᠮᠣᠩᠭᠡᠨ ᠠᠮ, ᠶ᠋ᠢᠨ ᠶ᠋ᠢᠨ ᠵᠢᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠢᠶᠢᠨ ᠲᠡᠯᠡᠪ ᠪᠠᠶᠳᠡᠯᠢᠨ ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠᠭ 2007-2011

ᠵᠢᠵᠡᠭᠡᠯᠡᠲᠤᠳ	2007	2008	2009	2010	2011	<u>2011</u> <u>2010</u>	%
16 хүртэлх насны 4 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо	577	393	143	207	125	60.4	
16 хүртэлх насны хүүхэдтэй гэр бүлгүй эмэгтэйчүүд	667	640	601	666	587	88.1	
Өрх толгойлсон эмэгтэй	1 452	1 708	1 910	1 845	2 118	114.8	
Олон ам бүлтэй өрх	311	237	208	170	149	87.6	
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд	1 629	1 988	2 220	2 248	2 516	111.9	
Хагас өнчин хүүхдийн тоо	1 037	1 044	901	775	683	88.1	
Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо	68	70	52	52	53	101.9	

16 ᠲᠤᠵᠢᠵᠡᠭᠡᠳ ᠶᠣᠳᠡᠭᠡᠳ 4 ба түүнээс дээш хүүхэдтэй өрхийн тоо 2011 онд 125 хүртэлх насны хүүхэдтэй гэр бүлгүй эмэгтэйчүүд 88.1% байна. Өрх толгойлсон эмэгтэй 114.8%, Олон ам бүлтэй өрх 87.6%, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд 111.9%, Хагас өнчин хүүхдийн тоо 88.1%, Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо 101.9% байна.

Одоо 16 оронтой ирэх үзүүлэлтүүд, үндсэндээ үзүүлэлтүүд 2011
ийн 587 аймгаас 2007 ийн 11.9 ооноо, 2008 ийн 8.3 ооноо, 2009 ийн 2.3
ооноо, 2010 ийн 11.9 ооноо оон оон ооноо ирэх.

адо өмнөх үзүүлэлтүүд 2011 ийн 2.1 ирэх 2007
ийн 45.9 ооноо, 2008 ийн 24.0 ооноо, 2009 ийн 10.9
ооноо, 2010 ийн 14.8 ооноо оон оон оон ирэх.

аир өмнөх үзүүлэлтүүд 736 аймгаас ирэх үзүүлэлтүүд 1.3 ооноо
ирэх үзүүлэлтүүд 2007 ийн 33.4 ооноо, 2008 ийн 33.9 ооноо, 2009 ийн 22.8
ооноо, 2010 ийн 11 ооноо оон оон оон ирэх. Ирэх үзүүлэлтүүд 53
аймгаас 7.2 ооноо ирэх үзүүлэлтүүд, 683 аймгаас 92.7 ооноо ирэх үзүүлэлтүүд
ирэх.

Ажлын үзүүлэлтүүд ирэх үзүүлэлтүүд 0.1 ооноо, үндсэндээ үзүүлэлтүүд 1.2 ооноо
оон оон үзүүлэлтүүд ирэх. Өмнөх үзүүлэлтүүд 2007 оноос буурсан байна.
Өмнөх үзүүлэлтүүд үндсэндээ үзүүлэлтүүд 11.9 хувиар оон оон ирэх.

ᠤᠰᠤᠨ ᠠᠮ, ᠥᠷᠬᠡᠶᠢᠨ ᠦᠨᠳᠤᠰᠢᠨ ᠦᠵᠦᠯᠡᠯᠡᠲᠢᠶᠢᠨ ᠲᠡᠯᠡᠪ ᠪᠠᠶᠳᠠᠯᠠᠨ ᠲᠠᠨᠢᠯᠴᠢᠭᠤᠯᠠ 2011

ᠠ ᠳᠥᠡᠡᠢ ᠵᠵᠵᠡᠶᠡᠳᠡ, ᠠᠡᠢ ᠠᠡᠡᠢ ᠠᠵᠢ ᠐ ᠳᠳ᠐ ᠐ ᠳ

№	үзүүлэлт	2010		2011	
		тоо	Нийт өрхөд эзлэх %	тоо	Нийт өрхөд эзлэх %
1	Аймгийн нийт өрхийн тоо	15 486	100.0	15 767	100.0
2	Байршил: Аймаг, сумын төвд	7 652	49.4	8 000	50.7
	Хөдөө	7 834	50.6	7 767	49.3
3	Сууцны төрлөөр: Гэрт	11 416	73.7	11 422	72.4
	Байшинд	4 070	26.3	4 345	27.6
4	Сууцны нөхцөл: Тохилог сууцанд	728	4.7	881	5.6
	Сууцны тусдаа байшинд	2 406	15.5	2 578	16.4
	Гэр сууцанд	10 981	70.9	11 011	69.8
	Нийтийн байранд	610	3.9	513	3.3
	Түрээсийн байранд	61	0.4	71	0.5
	Айлд	673	4.3	690	4.4
	Орон сууцны бус	27	0.2	23	0.1
	Орон гэргүй	-	-	-	-
5	Халаалтын төрлөөр: Төвлөрсөн	1 020	6.6	1 185	7.5
	Төвлөрсөн бус	656	4.2	455	2.9
	Бусад	13 810	89.2	14 127	89.6
6	Өмчлөлийн хэлбэрээр: Хувийн	14 827	95.7	15 150	96.1
	Төрийн болон төрийн бус өмчийн	659	4.3	617	3.9
7	Цахилгаан хангамж: Төвлөрсөн	7 540	48.7	7 879	50.0
	Орон нутгийн төвлөрсөн	-	-	-	-
	Бусад	7 101	45.9	7 207	45.7
	Байхгүй	845	5.5	681	4.3
8	Усан хангамж: Халуун, хүйтэн устай	236	1.5	211	1.3
	Зөвхөн хүйтэн устай	793	5.1	1 057	6.7
	Гүний худаг	6 259	40.4	6 026	38.2
	Уурхайн худаг	2 762	17.8	2 782	17.6
	булаг, шанд	2 201	14.2	2 297	14.6
	гол мөрөн, нуур, цөөрөм	93	0.6	41	0.3
	Бусад	3 142	20.3	3 353	21.3
9	Мал, тэжээвэр амьтад: Малтай	9 126	58.9	9 130	57.9
	Гахайтай	2	0.0	5	0.03
	Тахиа, шувуутай	3	0.0	8	0.05
	Мууртай	33	0.2	33	0.2
10	Орлого олдог: Газартай	293	1.9	407	2.6
	Газаргүй	15 193	98.1	15 360	97.4
11	Тээврийн хэрэгсэл: Хэрэгсэлтэй	4 953	32.0	5 647	35.8
	Хэрэгсэлгүй	10 533	68.0	10 120	64.2

Тодотгол: Хүн амын цахим мэдээллийн сангийн 2011 оны жилийн эцсийн зарим үзүүлэлтээс

ᠮᠣᠩᠭᠡᠨ ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠠᠨᠠᠭᠢ ᠠᠨᠠᠭᠢ

№	үзүүлэлт	2010		2011	
		тоо	Нийт хүнд эзлэх %	тоо	Нийт хүнд эзлэх %
1	Аймгийн нийт хүн амын тоо	54 852	100.0	55 128	100.0
2	Байршил: Аймаг, сумын төвд	26 105	47.6	26 880	48.8
	Хөдөө	28 747	52.4	28 248	51.2
3	Хүйс: Эрэгтэй	27 467	50.1	27 619	50.1
	Эмэгтэй	27 385	49.9	27 509	49.9
4	Хүйсийн харьцаа	100.3	-	100.4	-
5	Насны бүлэг: 0-4 настай	6 277	11.4	5 934	21.0
	5-14 настай	8 917	16.3	9 492	33.6
	15-34 настай	21 828	39.8	21 417	75.8
	35-59 настай	14 905	27.2	15 369	54.4
	60 ба дээш настай	2 925	5.3	2 913	10.3
	Үүнээс:100 < настай	3	0.0	3	0.0
6	Хүн ам зүйн ачаалал	49.3	-	49.9	-
7	Боловсрол: 7-оос < насаар:	47 686	100.0	47 451	100.0
	Дээд	3 391	7.1	4 030	8.5
	Тусгай мэргэжлийн дунд	2 135	4.5	1 909	4.0
	Мэргэжлийн анхан шат	1 190	2.5	1 468	3.1
	Бүрэн дунд	9 218	19.3	8 866	18.7
	Суурь боловсрол	12 075	25.3	12 714	26.8
	Бага боловсрол	11 248	23.6	11 018	23.2
	Боловсролгүй	8 430	17.7	7 446	15.7
8	Гэрлэлт: 15 ба < насаар:	39 661	100.0	39 702	100.0
	Гэрэлсэн	23 158	58.4	23 051	58.1
	Хамт амьдардаг	215	0.5	259	0.7
	Цуцалсан	323	0.8	365	0.9
	Бэлэвсэн	2 231	5.6	2 346	5.9
	Тусгаарласан	164	0.4	194	0.5
	Огт гэрлээгүй	13 570	34.2	13 487	34.0

Тодотгол: Хүн амын цахим мэдээллийн сангийн 2011 оны жилийн эцсийн зарим үзүүлэлтээс

Äã ýèò

Эдийн засгийн хөгжил нь хүн амын тоо, насны бүтэц, өсөлтийн түвшингээс шууд хамаарч байдаг. Аймгийн суурин хүн амын тоо 2011 оны жилийн эцэст 55.1 мянга болж, өмнөх оныхоос 276 хүн буюу 0.5 хувиар өслөө. 2011 онд нийт хүн амын 51.2 хувь буюу 28.2 мян.хүн хөдөөд амьдарч байна.

Аймгийн хэмжээнд 2011 оны байдлаар 15.8 мян.өрх, түүний 50.7 хувь нь аймаг, сумын төвд, 49.3 хувь нь хөдөөд байгаа бөгөөд 2003 оны байдлаар нэг өрхөд ногдох хүн амын тоо дунджаар 4.1 байсан бол 2011 оны байдлаар 3.5 болж буурсан байна.

Хөдөө суурьшин мал маллан амьдардаг өрхийн тоо 6.8 мянга болж урьд оноос 1.1 %-иар буурсан ба жилийн 4-н улиралд малаа малладаг малчдын тоо 2011 онд 14.9 мянга болж 2010 оныхоос 1.5 хувиар буурсан байна. Жилийн 4-н улиралд малаа малладаг малчдын тоо жилээс жилд буурч байна.

Аймгийн хүн ам 2005-2011 оны хооронд жилд дунджаар 4.5 хувиар өссөн байна.

2011 онд 530 хүн шилжин ирж, өмнөх оныхоос 16.5 хувиар, 1168 хүн шилжин явсан нь, 2010 оныхоос 17.7 хувиар тус тус буурсан байна.

100 эмэгтэй тутамд ногдож буй эрэгтэйчүүдийн тоогоор илэрхийлэгддэг хүйсийн харьцаа нь сүүлийн 3 жилд аажим өсч байгаа нь эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жин өсөх хандлагатай байгааг харуулж байгаа юм. 2011 онд хүйсийн харьцаа буюу 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоо 100.4 байна.

Нийт хүн амын хөдөлмөрийн насны хүн ам нь 66.7 хувийг эзэлж, 27.9 хувийг хүүхэд, 5.3 хувийг өндөр настан эзэлж байна. Хөдөлмөрийн насны 1000 хүнд 419 хүүхэд, 79 өндөр настанг асран тэжээх үүрэг ноогдож байна. Сүүлийн 5 жилд төрөлт нэмэгдэж нийт төрсөн хүүхдийн тоо 2011 онд 1.5 мянгад хүрлээ. Нийт төрсөн хүүхдээс 714 нь эмэгтэй бөгөөд төрөлтийн хүйсийн харьцаа 109.2 байна. 2011 онд 1484 эх төрсөн нь өнгөрсөн оноос 23.9 хувиар дээгүүр байна.

Нас баралт 2011 онд 478 болсон нь сүүлийн 5 жилийн динамикаас харахад тус тус өссөн байна.

Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд 2011 онд 24 болж 2009 оныхоос 9.1 хувиар өсч, өмнөх оноос 4.0 хувиар буурсан байна. 5 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд 2011 онд 8 болж өмнөх 2009, 2010 онуудаас 60 хувиар өссөн байна.

2011 онд халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 652 болж өмнөх оноос 10.3 хувиар өссөн.

